

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 72 (5)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 novembra 1932.

PATENTNI SPIS BR. 9262

Akciová společnost dříve Škodovy závody v Plzni, Praha
i Ing. Pantoflíček Bohdan, Plzeň—Lochotín, ČS. R.

Osiguračka sprava za upaljački mehanizam.

Prijava od 31 decembra 1929.

Važi od 1 decembra 1931.

Traženo pravo prvenstva od 21 januara 1929 (Č. S. R.).

Predmet pronalaska je sprava, koja ima za cilj, da osigurački i udarački mehanizam upaljača drži osiguran sve dolle, dok je to potrebno, u određenom položaju, i da istom također dozvoli, da kod nastupanja određenih spoljašnjih sila usled dejstva istih može da zauzme nov položaj, u kojem se opet drži gore pomenutom spravom.

Osigurački mehanizam služi na poznati način tome, da spreči neželjen ili prevremen ulaz igle u upaljačku kapslu, pa time i prevremenu eksploziju zrna ili i za to, da uopšte zatvori sedište upaljačke kapsle i upaljačku kapslu tako, da se plamen upaljačke kapsle ne prenese na eksplozivnu kapslu, te eksplozija ne može da nastupi.

Dejstvo osiguračkog mehanizma ne odnosi se samo na trajanje, koje počinje sa opremanjem zrna, a završava se sa umećanjem zrna u topovsku cev i ispaljivanjem, nego i na trajanje kretanje metka u topovskoj cevi i još na vreme letenja zrna, što je zavisno od konstrukcije mehanizma.

Bitni sastavni deo osiguračkog mehanizma je pomerljiv osigurač, koji leži u glavnom telu mehanizma i koji, pošto se nalazi u određenom položaju, ne dozvoljava oslobođenje stvarnog osiguračkog mehanizma, a time ni prodiranje igle u upaljačku kapslu odn. prenošenje plamena na eksplozivnu kapslu. U slučaju potrebe može taj pomerljivi osigurač da bude i tako udešen, da kada se drži u određenom položaju, ne dozvoljava udaraču ma kakvo kretanje da izvodi u upaljaču, da se time

ne bi prouzrokovala nikakva prevremena eksplozija.

U izvesnom izabranom položaju, koji odgovara konstrukciji drži se pomerljivi osigurač spravom, koja se bitno sastoji od opruge i lopti, koje kada se pritisnu oprugom određene jačine o pomerljivi osigurač, ne dozvoljavaju istom nikakvu promenu mesta. Tek kod paljbe nastaje udar koji savlađuje snagu opruge, pomera osigurač naizg i oslobađa osigurački mehanizam. Osigurač zauzima tada nov položaj, u kojem se lopte ponova čvrsto drže oprugom i ne može za vreme letenja, kada brzina zrna počne opadati, da se kreće unapred usled dejstva inercije. I udarač se ovom spravom drži u svom položaju i može isti da napusti tek kod udara zrna, kad je snaga opruge usled dejstva udara savladana inercijom.

Na priloženom nacrtu predstavljeno je nekoliko konstruktivnih primera mogućnosti upotrebe ovoga pronalaska koji pak ne iscrpljuju sve mogućnosti kombinacija prema ovom pronalasku.

Na sl. 1 i 2 predstavljen je ugurljiv osigurač. Na sl. 1. nalazi se osigurač u gornjem položaju. Osigurač je snabdeven poprečnim kanalom 2, u kome je umećnuta opruga 3, koja je utisnuta i svojim naponom deluje na lopte 4, koje ona istiskuje iz kanala. Lopte zahvataju u obimni prstenasti žljeb 5. Snaga opruge i zakošenje obimnog prstenastog žljeba izabrani su tako, da se osigurač 1 drži sa dovoljnom sigurnošću u svom položaju predstavljenom

Sasvim je prirodno, da se na taj način postižu dovoljno velike komponente sila, koje deluju na mehanizme granate u pravcu ose 2, koje su potrebne za ispravno dejstvo granate.

Na sl. 2 i 3 je prststavljena ostvarena podela masa u stvarnoj granati, gde su u telu 14 stvarne granate smeštene čaure 15 i 16, koje sadrže eksploziv 18 i priliskuju se jedna protiv druge oprugom 17. U tim telima su predviđena teška tela ili tegovi 19 i 20, koji služe za nesimetričnu podelu masa obe polovine granate. Ova su tela podeljena ili su sastavljena iz pojedinih segmenata ili isečaka, kao što se to vidi sa osnove odn. poprečnog preseka na sl. 3. Dalje ovi tegovi mogu obrazovati i sastavne delove upaljača granate ili jedan od njegovih osigurača.

Razumljivo je, da te sprave mogu biti upotrebljene i za granate, kod kojih eksplozivni naboj direktno naleže u telu ili u čauri 21, kao što se vidi na sl. 4, pri čemu stvarni upaljač 22 u danom slučaju ekscentrično može da naleže na suprotno ležećim stranama otežavajućih tela 23, koja i u ovom slučaju mogu da budu u organskoj vezi sa upaljačem i u danom slučaju mogu da obrazuju bitni deo istoga.

Jasno je, da gore navedena sprava može da se upotrebi i obrnuto u cilju, da se granati, kojoj je data poprečna rotacija, da rotacija oko kose ose. Isto tako ova sprava može da se uopšte upotrebi i u cilju, da se ručna granata aktivira ili oslobodi, kada je stavljena u rotaciju oko proizvoljne ose. Ovaj način aktiviranja može se

preimućstveno primeniti i na diskos-granate u cilju, da se aktivira upaljač smešten u osi granate. Najzad ovaj pronalazak pruža i to preimućstvo za ručne granate, da nije naročito potrebno iste pri bacanju ili izbacivanju staviti u rotaciju oko poprečne ose.

Patentni zahtevi:

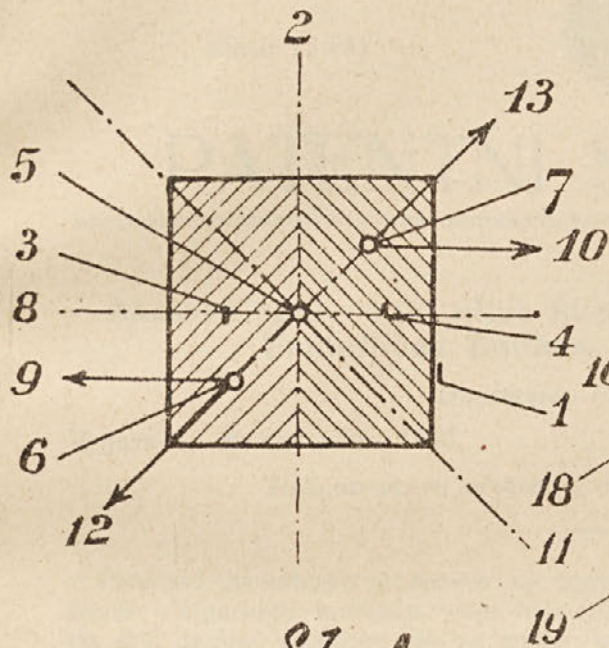
1. Sprava za oslobodenje i aktiviranje upaljača, naznačena time, što se masa projektila odn. granate nesimetrično deli u odnosu na njemu podužnu osu, da posle paljbe odn. posle izbacivanja nastaje rotacija oko kose osa.

2. Sprava po zahtevu 1, naznačena time, što se nesimetrična podela mase postiže srazmerno teškim, malim telima ili tegovima (20), koji leže na koso i suprotno ležećim stranama zamišljene ili stvarne polovine projektila.

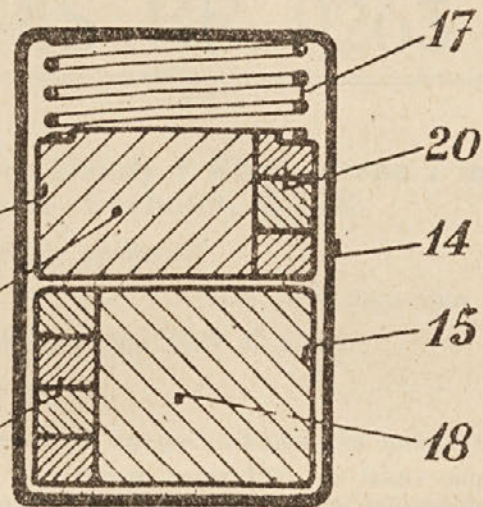
3. Sprava po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što su otežavajuća tela ili tegovi (20) sastavljeni od pojedinih segmenata (sl. 3).

4. Sprava po zahtevima 1 do 3 u primeni za granate, kod kojih eksplozivni naboj leži direktno i telu ili u čauri (21) granate, naznačena time, što je jedno od otežavajućih tela izvedeno kao ekscentrično smešteni upaljač (22), čemu su na suprot na koso preko-pula ležećoj strani tela (21) predviđeni otežavajući tegovi (23), koji su u organskoj vezi sa upaljačem (22) i mogu eventualno da obrazuju njegov bitni sastavni deo.

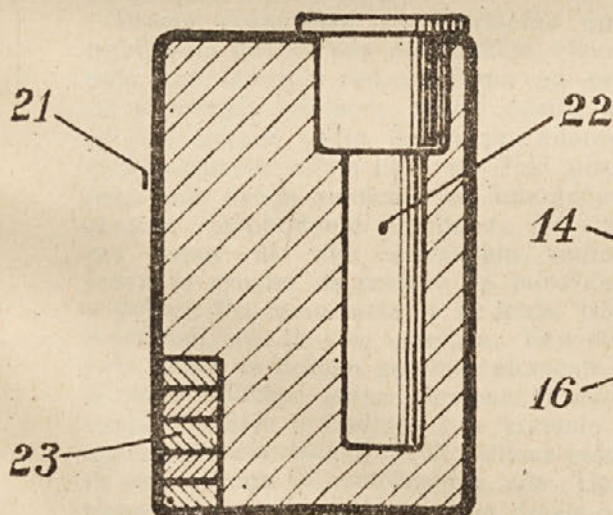
Sl. 1.

Sl. 2.

Sl. 4.

Sl. 3.

